Никола Тесла – забравеният гений Текст 1

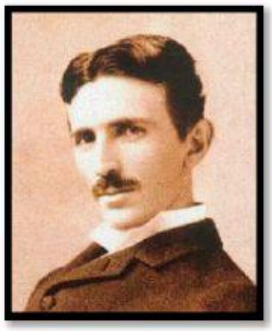

Никола Тесла е роден през 1856г.в хърватското градче Смилян - по това време в границите на Австро-Унгарската империя. Баща му - Милутин Тесла, бил православен свещеник, но и философ по природа, поет и писател. Бащата бил надарен с невероятна памет и често обичал да цитира откъси на известни творби. Майка му – Джорджина, макар и необразована, също се отличавала с изключителен интелект и изобретателност. Тя измислила разнообразни работни сечива и кухненски съдове. Самият Никола си спомнял, че голяма част от дрехите им и обзавеждането у дома били дело на сръчните ѝ ръце.

Израснал в такава среда, Никола отрано показал любопитство и интерес към науката. Обича да чете до късно въпреки забраните на баща му, който се страхувал синът му да не увреди зрението си. Скоро четенето се превърнало в негова страст. Освен това умеел отлично да смята наум. Когато тръгнал на училище, по време на уроците по математика неговата учителка решила, че е научил отнякъде решенията на задачите.

На 10-годишна възраст Никола Тесла се записал да учи в престижната природонаучна гимназия в Карловац, където само за три години завършил обучението си с отлични оценки. По-късно завършил инженерство в Техническия университет в Грац, Австрия.

Никола се различавал от своите съученици. В автобиографията си „Моите изобретения“ той разказвал, че често му се явявали видения, които били толкова ярки, че се затруднявал да различи реалния свят от картините, които се появявали в съзнанието му. „Виденията получавах сред тишината на нощта - образи и картини нахално нахлуваха в мислите ми и усилията ми да ги прогоня, бяха напразни. За да се отърва от измъчващите ме демони, опитвах да концентрирам мислите си върху други неща и така получавах за кратко време облекчение.“ След години проблемите изчезнали и настъпила коренна промяна> „Тези мои проблеми отшумяха, когато бяха на 17 години и започнах да пренасочвам вниманието си към изобретенията. От този момент нататък разбрах, че съм в състояние да визуализирам с необичайна лекота моите изобретения. Не се нуждаех да изработвам модели, да правя проекти или да провеждам експерименти.“

Тесла вярвал, че да откриеш законите, които движат и управляват Вселената, е най-голямата награда, към която човек може да се стреми през живота си. Той не се интересувал от печалбата, която неговите изобретения можели да му донесат. Поставил се в услуга на човечеството, без да търси финансови облаги.

Повелителят на мълнии Текст 2

Никола Тесал е пионер в много области. Безжична електроенергия, лазерни лъчи, микровълни…това са само част от експериментите на Никола Тесла в края на XIX и началото на XX век. Смятани от съвременниците му за научна фантастика, днес много от изобретенията на този изключителен учен присъстват по някакъв начин в ежедневието на хората – микровълновата печка, флуоресцентната лампа, телевизионните и радиопредаванията, интернет, радарът, дори дистанционното управление на редица уреди и др.

Именно Тесла впряга в употреба водопада Ниагара, като построява електрическа станция там. Тя е толкова ефикасна, че и до днес не са правен съществени промени по нея.

Тесла вярвал, че е възможно изграждане на съоръжение за безжично предаване на енергия, което според него ще бъде от особена полза за развитието на най-отдалечените и бедни райони в света, като им осигурява евтина електрическа енергия. Според него

електроенергията присъства навсякъде в неограничени количества и може да захрани всички машини по света, без да са необходими въглища, нефт, природен газ или други източници.

На 15 юни 1903 година в полунощ местно време в Ню Йорк местни жители наблюдават огромен електрически лъч, насочен към небето. На другия ден във вестниците се появяват заглавия: „Тесла запали небето над океан…“ В „Ню Йорк сън“ е публикувано съобщение: „ Хората, които живеят близо до лабораторията на Тесла бяха силно впечатлени от експеримента му за безжичен пренос на електричество. През миналата нощ те наблюдаваха странно явление – многоцветни мълнии … на различна височина и на голяма територия … Най-неочаквано нощта се превърна в ден… Контурите на човешкото тяло блестяха, облъчвани от тайнствена светлина.“

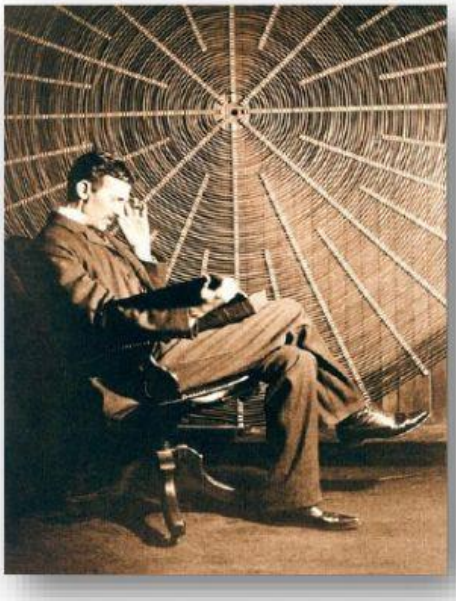

Това се превръща в истински триумф за учения. Неговият близък приятел, небезизвестния писател Марк Твен, го нарекъл „повелител на мълниите“.

1. Какво провокира интереса на Никола Тесла към науката (според Текст 1)

2. В Текст 1 се казва, че Никола Тесла се различава от своите връстници. Посочете един пример, че това е така.

3. Защо учителката на Тесла по математика решила, че момчето е научило отнякъде решенията на задачите?

4. Защо Марк Твен определя Тесла като „повелител на мълнии“? Отговорете чрез примери от текста.

5. Посочете поне три примера, че изобретенията на Тесла присъстват в ежедневието на хората.

6. Какво означават думите:
Използвайте тълковен речник, ако е необходимо.

повелител –

експеримент –

мълния –